

ມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດ ສຳລັບການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ

ທີ່ຕົກຄ້າງຢູ່ ສປປ ລາວ

ບົດທີ 14

ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຊາດ (ຄຊກລ) ກ່ຽວກັບ
ການແກ້ໄຂບັນຫາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທີ່ຕົກຄ້າງຢູ່ ສປປ ລາວ

15 ຕຸລາ 2012

ສາລະບານ

ສາລະບານ 2

ບັນທຶກການດັດແກ້ 4

ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ 5

1. ບົດນຳ 5

2. ຂອບເຂດ 5

3. ການນຳໃຊ້ 5

4. ນິຍາມຄຳສັບ 6

4.1. ຄຳສັບສະເພາະກ່ຽວກັບການແພດ 6

5. ກຸ່ມກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ 6

5.1. ການປິ່ນປົວສຸຂະພາບສຸກເສີນ 6

5.2. ການສືບຕໍ່ປິ່ນປົວ 7

5.3. ການຟື້ນຟູສຸຂະພາບຮ່າງກາຍ 7

5.4. ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານຈິດໃຈ ແລະ ສັງຄົມ 7

5.5. ການເຂົ້າຮ່ວມການອອກແຮງງານ ແລະ ເສດຖະກິດ 7

5.6. ການສົ່ງເສີມສິດທິການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ 7

5.7. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ 7

6. ຂອບເຂດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດໃນ ສປປ ລາວ 8

7. ການປະຕິບັດທີ່ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການດ້ານມະນຸດສະທຳ 8

8. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ 8

8.1. ການປະຕິບັດຂອງຂັ້ນແຂວງຕໍ່ກັບຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບ 9

9. ການສະໜັບສະໜູນເພື່ອສິດທິຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ 9

10. ແຜນຍຸດທະສາດສຳລັບການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ 10

11. ການອອກແບບ ແລະ ພັດທະນາໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ 10

12. ການຮັບຮອງໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ 11

13. ການຍັງຢືນຮັບຮອງອົງການທີ່ປະຕິບັດງານຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ 11

14. ການຕິດຕາມ (ການຄ້ຳປະກັນຄຸນນະພາບ) ຂອງໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ 12

14.1.	ການຕິດຕາມພາຍໃນ	12
14.2.	ການຕິດຕາມຈາກພາຍນອກ	12
14.3.	ມາດຕະການປັບປຸງແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງ	12
15.	ການປະເມີນຜົນໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ	12
16.	ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ.....	14
17.	ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ	14
17.1.	ການປົ່ນປົວສຸກເສີນ	14
17.2.	ການຟື້ນຟູສະມັດຕະພາບທາງດ້ານຮ່າງກາຍ.....	14
17.3.	ການປົ່ນປົວສຸຂະພາບສະເພາະດ້ານ.....	14
18.	ການລາຍງານກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ.....	15
18.1.	ເລກລະຫັດຂອງບົດລາຍງານ.....	15
19.	ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ	15

ບັນທຶກການດັດແກ້

ການຄຸ້ມຄອງການດັດແກ້ມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທີ່ຕົກຄ້າງ ຈະມີການທົບທວນຄືນເປັນທາງການ 3 ປີຕໍ່ຄັ້ງ. ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນກໍ່ສາມາດທົບທວນກ່ອນກຳນົດໄດ້ ເປັນຕົ້ນແມ່ນບັນຫາກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງການປະຕິບັດງານ ຫຼື ສຳລັບຈຸດປະສົງເພື່ອດັດແກ້ໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບການຕົວຈິງໃນປະຈຸບັນ. ຖ້າມີການດັດແກ້ແມ່ນໃຫ້ໃສ່ເລກທີ, ວັນທີ ແລະ ລາຍລະອຽດຂອງການດັດແກ້ໃສ່ໃນຕາຕະລາງທີ່ກຳນົດຢູ່ລຸ່ມນີ້.

ເມື່ອສຳເລັດການທົບທວນມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທີ່ຕົກຄ້າງ ຢ່າງເປັນທາງການແລ້ວ ກໍ່ຈະໄດ້ເຜີຍແຜ່ໃຫ້ນຳໃຊ້. ຂໍ້ດັດແກ້ຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ໃນສະບັບດັດແກ້ກ່ອນໜ້ານັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ລວມເຂົ້າໄວ້ໃນສະບັບດັດແກ້ໃໝ່ເລີຍ ແລະ ໃຫ້ລຶບອອກຈາກຕາຕະລາງບັນທຶກການດັດແກ້. ຈາກນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ເລີ່ມຕັ້ງຕົ້ນບັນທຶກການດັດແກ້ໃໝ່ຈົນກວ່າຈະມີການທົບທວນຄືນໃນຄັ້ງຕໍ່ໄປອີກ.

ເລກທີ	ວັນທີ	ລາຍລະອຽດການດັດແກ້
1	30 ມິຖຸນາ 11	ຂໍ້ 4 ຂໍ້ ປຸງຄຳສັບຈາກ “ຜົນກະທົບ” ເປັນຄຳວ່າ “ທີ່ເກີດຈາກ” ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ IMAS. ຂໍ້ 8. ປຸງແປງຄຳສັບຢູ່ໃນຂໍ້ນີ້ເກືອບທັງໝົດ. ຂໍ້ 8.3 ປຸງເປັນ ຂໍ້ 9 ແລະ ຂະຫຍາຍທົວຂໍ້ເພີ່ມ. ຂໍ້ 10, ເປັນຂໍ້ 11. ວັກຍ່ອຍ ສໍ່ ປຸງຕົວເລກທົວຂໍ້ຢູ່ໃນເນື້ອໃນ. ຂໍ້ 12, ເປັນຂໍ້ 13, ປຸງຕົວເລກທົວຂໍ້ຢູ່ໃນເນື້ອໃນ. ຂໍ້ 14, ເປັນຂໍ້ 15, ວັກຍ່ອຍ ສໍ່ ປຸງຈາກ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ/ແຂວງ. ໃນວັກສຸດທ້າຍ ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາເປັນເອກກະສານສະໜັບສະໜູນ. ຂໍ້ 17, ເປັນຂໍ້ 18, ປຸງຄຳສັບ, ສອງວັກທຳອິດລົດລົງເຫຼືອວັກດຽວ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

1. ບົດນຳ

ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ແລະ ລະເບີດຝັງດິນ ແມ່ນໜຶ່ງໃນ 5 ອົງປະກອບພື້ນຖານຂອງການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ. ການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຄືດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງຮັບປະກັນ ເຮັດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ໄດ້ຖືກກຳນົດໄວ້ໃນແຜນງານ, ການພັດທະນາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ບໍ່ພຽງແຕ່ກວມເອົາການປິ່ນປົວການບາດເຈັບທີ່ເປັນຜົນມາຈາກອຸປະຕິເຫດຈາກລະເບີດ ຫຼື ລະເບີດຝັງດິນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ລວມເຖິງການຟື້ນຟູທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນສັງຄົມຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ. ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ບໍ່ພຽງແຕ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອບຸກຄົນທີ່ຖືກບາດເຈັບຈາກອຸປະຕິເຫດຈາກລະເບີດໂດຍກົງເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງລວມເຖິງການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມທຸກທໍລະມານ ອັນມີສາຍເຫດມາຈາກ ລບຕ ນຳດ້ວຍ.

ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດໃນ ສປປ ລາວ ປະກອບກັບຜູ້ພິການດ້ານອື່ນໆ ຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມຍາກຈົນທີ່ສຸດໃນບັນດາທີ່ທຸກຍາກໃນສັງຄົມ. ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວໄດ້ລະດົມການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອມາປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນໂຄງການຕ່າງໆເພື່ອຊ່ວຍບຸກຄົນເລົ່ານີ້. ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ພິການຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຢູ່ໃນສັງຄົມໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ບັນລຸໄດ້ຄວາມສາມາດບົ່ມຊ້ອນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຄຊກລ ໃນຖານະທີ່ເປັນອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຢູ່ ສປປ ລາວ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢູ່ໃນຂະແໜງປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ. ແຕ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດບໍ່ຄວນປະຕິບັດຕາມລຳພັງ, ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຈາກລະເບີດຕ້ອງນຳໄປລວມເຂົ້າກັບນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດໃນການຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການທົ່ວໄປ.

2. ຂອບເຂດ

ມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດບົດນີ້ ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແລະ ລະບຽບການສຳລັບການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດບົດນີ້ຈະລົງເລິກສະເພາະການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ແຕ່ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ນຕ້ອງນຳເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດເຂົ້າປະຕິບັດຮ່ວມກັນກັບການຊ່ວຍເຫຼືອທົ່ວໄປໃຫ້ແກ່ຄົນພິການຢູ່ ສປປ ລາວ.

ຖ້າເຫັນຄຳຫຍໍ້ “ລບຕ” ທີ່ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນ ມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດບົດນີ້ ແມ່ນໝາຍເຖິງລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ໂດຍອີງຕາມການກຳນົດຢູ່ໃນມາດຕະຖານການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ ແມ່ນລວມເອົາລະເບີດຝັງດິນນຳ.

3. ການນຳໃຊ້

ມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ກັບອົງການທີ່ເຮັດວຽກໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຫຼື ອົງການທີ່ມີຄວາມປະສົງທີ່ຈະປະຕິບັດວຽກງານໃນຂະແໜງດັ່ງກ່າວຢູ່ ສປປ ລາວ.

4. ນິຍາມຄຳສັບ

ຄຳນິຍາມທີ່ພົວພັນກັບການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ມີດັ່ງນີ້:

ກ. “ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ” ແມ່ນບຸກຄົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບຍ້ອນອຸປະຕິເຫດຈາກລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ. ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຍັງລວມທັງຜູ້ທີ່ເສຍຊີວິດຈາກລະເບີດບໍ່ທັນແຕກນຳ.

ໝາຍເຫດ: ຕາມເນື້ອໃນການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຄຳວ່າ ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ອາດລວມເອົາທັງພໍ່ແມ່ພີ່ນ້ອງ, ຜູ້ເພິ່ງພາອາໄສຂອງຜູ້ເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ.

ຂ. “ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ” ໝາຍເຖິງການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ, ບັນເທົາທຸກ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍໃນທຸກໆດ້ານ ເພື່ອຈຸດປະສົງຫຼຸດຜ່ອນການປົ່ນປົວທັງໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ຍາວນານ, ທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ຜົນກະທົບທາງດ້ານຈິດໃຈທີ່ເກີດຈາກການບາດເຈັບຂອງເຂົາເຈົ້າ.¹

ໃນຄວາມໝາຍໂດຍທົ່ວໄປ ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ໝາຍເຖິງທຸກກິດຈະກຳການປົ່ນປົວ ແລະ ພື້ນພູສຸຂະພາບ ຊຶ່ງແນໃສ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ທັງໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ.

4.1. ຄຳສັບສະເພາະກ່ຽວກັບການແພດ

ຄຳສັບສະເພາະກ່ຽວກັບການແພດ ສຳລັບການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຈາກລະເບີດທີ່ນຳໃຊ້ໃນມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ກ. ເຄື່ອງຄຳ້ຊູ. ການແພດກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ເຄື່ອງກົນໄກຊະນິດພິເສດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ຫຼື ຄຳ້ຊູກະດູກຂັດ ຫຼື ອະໄວຍະວະອື່ນໆທີ່ເປັນລ່ອຍ ຫຼື ຜິດປົກກະຕິ.
- ຂ. ອົງຄະທຽມ, ການຜະລິດ ຫຼື ນຳໃຊ້ອະໄວຍະວະອົງຄະທຽມ, ອົງຄະທຽມອາດຈະຍັງໄດ້ກ່າວອີກວ່າຊີວະກິນລະສາດ

5. ກຸ່ມກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດປະກອບດ້ວຍ 7 ກຸ່ມກິດຈະກຳ ຊຶ່ງກວມເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍນັບແຕ່ເວລາເກີດອຸປະຕິເຫດຈາກລະເບີດ ຈົນໄດ້ຮັບການພື້ນພູໃຫ້ມີສຸຂະພາບສົມບູນຂຶ້ນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນສັງຄົມໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ນອກຈາກນັ້ນ ບັນດາກຸ່ມກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ຍັງກວມເອົາການສົ່ງເສີມສິດທິຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ແລະ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃນການຈັດບຸລິມະສິດ ແລະ ວາງແຜນການຂອງໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ.

ບັນດາກຸ່ມກິດຈະກຳຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ມີດັ່ງລຸ່ມນີ້.

5.1. ການປົ່ນປົວສຸຂະພາບສຸກເສີນ

ການປົ່ນປົວສຸຂະພາບສຸກເສີນກວມເອົາບັນດາກິດຈະກຳ ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຕັ້ງແຕ່

1. ຄຳນິຍາມຄຳສັບທັງສອງຂ້າງເທິງ ແມ່ນດັດແປງມາຈາກ ມາດຕະຖານການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ ໝວດທີ 04.10.

ອຸປະຕິເຫດເກີດຂຶ້ນຈົນເຖິງການປິ່ນປົວຜ່າຕັດ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ສຸຂະພາບຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍດີຂຶ້ນ. ການປິ່ນປົວສຸກທເສີນແມ່ນລວມທັງການຊ່ວຍເຫຼືອຢູ່ສະຖານທີ່ເກີດເຫດ, ການນຳສົ່ງໄປຫາໂຮງໝໍ, ການຜ່າຕັດ ແລະ ພັກພື້ນຈາກການຜ່າຕັດ.

5.2. ການສືບຕໍ່ປິ່ນປົວ

ການສືບຕໍ່ປິ່ນປົວ ແມ່ນການປິ່ນປົວຕໍ່ເນື່ອງນັບຈາກເວລາທີ່ອາການບາດເຈັບຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຢູ່ໃນອາການຄົງທີ່ພາຍຫຼັງການຜ່າຕັດ ຈົນເຖິງເວລາທີ່ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍສາມາດດຳລົງຊີວິດໄດ້ສະດວກຂຶ້ນໃນລະດັບໜຶ່ງ ພ້ອມທັງອາການບາດເຈັບກໍຄ່ອຍໆດີຂຶ້ນ. ໃນຫຼາຍກໍລະນີ ການປິ່ນປົວອາດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປິ່ນປົວຕະຫຼອດຊີວິດຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ.

5.3. ການຟື້ນຟູສຸຂະພາບຮ່າງກາຍ

ການຟື້ນຟູສຸຂະພາບຮ່າງກາຍ ລວມມີການສະໜອງອຸປະກອນອົງຄະທຽມ, ອຸປະກອນຄຳ້ຊູ ເຊັ່ນ: ລີ້ເລື້ອນສຳລັບຄົນພິການ ແລະ ອຸປະກອນຊ່ວຍໃນການຍ່າງ ພ້ອມທັງຝຶກອົບຮົມການນຳໃຊ້ອຸປະກອນດັ່ງກ່າວ. ບໍ່ໝາຍຄວາມວ່າຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດທຸກຄົນທີ່ລອດຊີວິດຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຟື້ນຟູ.

5.4. ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານຈິດໃຈ ແລະ ສັງຄົມ

ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານຈິດໃຈ ແລະ ສັງຄົມ ປະກອບມີການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງຂອງເຂົາ ເຈົ້າ ແລະ ສາມາດປັບຕົວເຂົ້າກັບສະພາບແວດລ້ອມໃໝ່ຂອງຕົນ.

ໝາຍເຫດ: ການຊ່ວຍເຫຼືອຄືດັ່ງກ່າວ ອາດຈະໄດ້ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍທີ່ເສຍຊີວິດຍ້ອນອຸປະຕິເຫດຈາກລະເບີດເຊັ່ນກັນ.

5.5. ການເຂົ້າຮ່ວມການອອກແຮງງານ ແລະ ເສດຖະກິດ

ການເຂົ້າຮ່ວມໃນການອອກແຮງງານ ແລະ ເສດຖະກິດ ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບກິດຈະກຳຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ, ການມີວຽກເຮັດງານທຳເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າສາມາດເພິ່ງຕົນເອງໄດ້ທາງດ້ານເສດຖະກິດ. ໃນບາງກໍລະນີອາດຈະມີການສ້າງຕັ້ງໂຮງງານອຸດສະຫະກຳ ຫຼື ທຸລະກິດການຄ້າສະເພາະເພື່ອປະກອບວຽກເຮັດງານທຳໃຫ້ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຫຼື ຊ່ວຍເຫຼືອວັດຖຸທຶນຮອນໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍເພື່ອສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

5.6. ການສົ່ງເສີມສິດທິການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

ຄົນພິການ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທົດອັຍໂອກາດຫຼາຍກວ່າຄົນປົກກະຕິທົ່ວໄປ ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງມີມາດຕະການປົກປ້ອງທາງດ້ານກົດໝາຍ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີການຈຳແນກ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວ ແລະ ບໍລິການໃນລະດັບທີ່ເໝາະສົມ. ເພື່ອໃຫ້ບັນຫາດັ່ງກ່າວປະກົດຜົນເປັນຈິງ ຈຳເປັນຕ້ອງມີການສົ່ງເສີມສິດທິໃນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄົນພິການຢ່າງຕັ້ງໜ້າ.

5.7. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນແມ່ນຈຳເປັນ ເພື່ອຈະເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຈັດບຸລິມະສິດ ແລະ ການວາງແຜນໂຄງການການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຍືນຍົງ. ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ

ຈາກລະເບີດ ຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍລະບົບ ແລະ ລະບຽບການໃນການເກັບກຳ ແລະ ບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບອຸປະຕິເຫດ ແລະ ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ.

6. ຂອບເຂດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດໃນ ສປປ ລາວ

ຕາມຄວາມໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ “ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ” ແມ່ນການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ແລະ ຄອບຄົວໄກ້ສິດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ໝາຍເຫດ: ການຊ່ວຍເຫຼືອຍັງອາດຈະໄດ້ຊ່ວຍຄອບຄົວຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ທີ່ເສຍຊີວິດຍ້ອນອຸປະຕິເຫດຈາກລະເບີດດ້ວຍ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກ ລບຕ ຢູ່ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍທຸກການການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກ ລບຕ ສາມາດ “ພັດທະນາຄວາມສາມາດບົມຊ້ອນຂອງຕົນໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າດຳລົງຊີວິດໃນຖານະເປັນຜູ້ກຳນົດຊາຕາຊີວິດຂອງຕົນເອງໄດ້”²

7. ການປະຕິບັດທີ່ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການດ້ານມະນຸດສະທຳ

ທຸກການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການມະນຸດສະທຳຄື:

- ກ. ການປົກປ້ອງ, ດູແລ ແລະ ເຄົາລົບຄວາມເປັນມະນຸດ ຊຶ່ງປະກອບມີ:
  - (1) ປົກປ້ອງຊີວິດ ແລະ ສຸຂະພາບ.
  - (2) ປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກທໍລະມານ.
  - (3) ເຄົາລົບຄວາມເປັນມະນຸດ.
- ຄ. ເປັນກາງ. ບໍ່ເຂົ້າຂ້າງຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງທີ່ເປັນບໍລະບັກກັນ ຫຼື ຂັດແຍ່ງຊຶ່ງກັນແລະກັນທາງດ້ານການເມືອງ, ເຊື້ອຊາດ, ສາດສະໜາ ຫຼື ອຸດົມການ. ຄວາມໂປ່ງໄສ ແລະ ເປີດເຜີຍຈິງໃຈ ເປັນປັດໃຈສຳຄັນໃນການຮັກສາຄວາມເປັນກາງ.
- ຄ. ຍຸຕິທຳ. ການຊ່ວຍເຫຼືອຕ້ອງຊ່ວຍທຸກໆຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມທຸກທໍລະມານໂດຍບໍ່ມີການແບ່ງແຍກ ແຕ່ສິ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງຫຼັກການນີ້ ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການຊ່ວຍເຫຼືອຫຼາຍທີ່ສຸດຄວນຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອກ່ອນ.

8. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ທຸກອົງການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບລວມໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນອຸບັດເຫດ ແລະ ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກ ລບຕ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແລະ ລາຍງານຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໃຫ້ ຄຊກລ ແລະ ຄະນະກຳມະການປະ ສານງານດ້ານ ລບຕ ຂັ້ນແຂວງ/ເມືອງ. ໃນການລາຍງານ ແມ່ນໃຫ້ນຳໃຊ້ຮ່າງ “ບົດລາຍງານອຸປະຕິເຫດຈາກລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ” ແລະ “ບົດລາຍງານຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຈາກລະເບີດ”.

ຄຊກລ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສ້າງຕັ້ງ ແລະ ຮັກສາລະບົບເກັບກຳ ແລະ ລາຍງານຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບການເກີດອຸບັດເຫດ ແລະ ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກ ລບຕ. ລະບົບເກັບກຳຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ຈະໄດ້ປະຕິບັດ ໂດຍນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຂອງກົງຈັກລັດໃນຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ອົງການປະຕິ ບັດງານດ້ານລະເບີດ

2. ຂໍ້ຜູກພັນຂອງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການເປັນຄູ່ຮ່ວມສັນຍາການປະກາດຖະແຫຼງການຂອງອົງການເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໃນຂົງເຂດອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ (ESCAP) ກ່ຽວກັບການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຢ່າງສົມບູນຂອງຄົນພິການໃນຂົງເຂດອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ.

ບໍ່ທັນແຕກທີ່ປະຕິບັດງານຢູ່ໃນແຂວງກ່ຽວຂ້ອງ, ຜູ້ນຳໝູ່ບ້ານ ຫຼື ຊຸມຊົນ ເພື່ອເກັບກຳ ແລະ ສົ່ງຂໍ້ມູນໃຫ້.

ໝາຍເຫດ: ຄວາມຮັບຜິດຊອບນີ້ ລວມທັງ ການແຈ້ງໃຫ້ທຸກອົງການທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ຮັບຊາບກ່ຽວກັບລະບົບໃນ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ.

ໃນລະບົບເກັບກຳຂໍ້ມູນ ຄວນລວມເຖິງລະບົບໃນການຈັດສົ່ງຂໍ້ມູນດ້ວຍຮູບການທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍຜ່ານຂັ້ນບ້ານ/ ຊຸມຊົນຂັ້ນໄປຍັງ ອຳນາດການປົກຄອງຂອງແຂວງໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ເພື່ອໄປຍັງຄະນະກຳມະການປະສານງານດ້ານ ລບຕ ຂັ້ນແຂວງ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ້ອງໄດ້ມີການຕິດຕາມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນເວລາທີ່ພະນັກງານຂອງຄະນະກຳມະ ການປະສານງານດ້ານ ລບຕ ຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ພະນັກງານລັດໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນລົງຢັ້ງຢືມຢາມກຸ່ມບ້ານ ແລະ ອົງການທີ່ ປະຕິບັດງານຢູ່ໃນແຂວງ (ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງແມ່ນອົງການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດ/ລະເບີດຝັງດິນ) ແລະ ໃນການ ຢັ້ງຢືມຢາມສຳນັກງານອົງການຂອງເມືອງ ແລະ ແຂວງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນໂຮງໝໍ.

ຄະນະກຳມະການປະສານງານດ້ານ ລບຕ ຂັ້ນແຂວງ ຄວນຈະສະຫຼຸບຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບມາລົງໃນບົດລາຍງານກ່ຽວ ຂ້ອງ (ເບິ່ງຂ້າງເທິງ) ແລະ ສົ່ງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໃຫ້ແກ່ ຄຊກລ ຖ້າຫາກຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບມານັ້ນບໍ່ທັນຄົບຖ້ວນ ຄະນະກຳ ມະການປະສານງານດ້ານ ລບຕ ຂັ້ນແຂວງ ຈະຕ້ອງລົງຕິດຕາມ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນຕື່ມອີກ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນທີ່ ຄົບຖ້ວນຕາມຄວາມຕ້ອງການ. ຄະນະກຳມະການປະສານງານດ້ານ ລບຕ ຂັ້ນແຂວງ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າຂໍ້ມູນ ທີ່ໄດ້ຮັບການລາຍງານມານັ້ນບໍ່ຊ້ຳຊ້ອນກັນ.

8.1. ການປະຕິບັດຂອງຂັ້ນແຂວງຕໍ່ກັບຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບ

ຄະນະກຳມະການປະສານງານດ້ານ ລບຕ ຂັ້ນແຂວງ ຄວນຈະປະຕິບັດຕໍ່ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບອຸບັດເຫດ ແລະ ຜູ້ປະສົບ ເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ທີ່ໄດ້ຮັບລາຍງານ ດັ່ງນີ້:

- ກ. ຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍທີ່ລອດຊີວິດ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບການ ຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ມີຢູ່ ບໍ່ວ່າຈະຢູ່ພາຍໃນແຂວງ ຫຼື ຂັ້ນສູນກາງ.
- ຂ. ຖ້າເປັນໄປໄດ້ ໃຫ້ແຈ້ງໃຫ້ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ທີ່ປະຕິບັດຢູ່ໃນແຂວງຊາບກ່ຽວກັບຜູ້ ປະສົບເຄາະຮ້າຍທີ່ລອດຊີວິດ.
- ຄ. ສົ່ງສຳເນົາສະບັບຕົ້ນຂອງ “ບົດລາຍງານອຸປະຕິເຫດຈາກລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ” ແລະ “ບົດລາຍງານຜູ້ປະ ສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ” ໃຫ້ ຄຊກລ ຫຼັງຈາກ ຄະນະກຳມະການປະສານງານດ້ານ ລບຕ ຂັ້ນແຂວງ ໄດ້ປະກອບຄຳເຫັນຕໍ່ກັບມາດຕະການທີ່ໄດ້ປະຕິບັດໃນຂັ້ນແຂວງ.

9. ການສະໜັບສະໜູນເພື່ອສິດທິຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ

ອົງການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ລວມທັງ ຄຊກລ ນອກຈາກຈະສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ກິດຈະກຳ ເກັບກຳລະເບີດ, ຍັງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບລວມໃນການໃຫ້ການສົ່ງເສີມສິດທິຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ແລະ ຄອບ ຄົວຂອງເຂົາເຈົ້ານຳ.

ການສະໜັບສະໜູນແບ່ງອອກເປັນ 3 ພາກສ່ວນຄື:

- ກ. ຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຢ່າງເທົ່າທຽມກັນຕາມລະບຽບກົດ ໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.
- ຂ. ຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດຮັບຮູ້ສິດທິຂອງຕົນເອງທີ່ກຳນົດຢູ່ໃນລະບຽບກົດໝາຍທີ່ມີ ຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນປະຈຸບັນ.

ຄ. ເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳທີ່ເປັນການສົ່ງເສີມບັນດາກິດໝາຍທີ່ສະໜັບສະໜູນສິດທິຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຈາກລະເບີດ ພາຍໄຕ້ສິນທິສັນຍາສາກົນ ທີ່ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນໄວ້.

ອົງການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ຫາກມີໂອກາດສົນທະນາ ຫຼື ບຶກສາຫາລືບັນຫາກ່ຽວກັບການປະ ຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ກັບຕົວແທນຂອງພາກລັດ, ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ຖ້າ ເປັນໄປໄດ້ ແລະ ເໝາະສົມກໍ່ໃຫ້ລວມເອົາຫົວຂໍ້ກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມສິດທິຂອງຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ເຂົ້ານຳ.

10. ແຜນຍຸດທະສາດສຳລັບການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

ໃນການກຳນົດແຜນຍຸດທະສາດສຳລັບຂະແໜງປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນປະຕິ ບັດໂດຍ ຄຊກລ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກກຸ່ມວິຊາການຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ກຸ່ມວິຊາການຂອງຂະ ແໜງການເກັບກູ້, ສຶກສາຄວາມສ່ຽງໄພຈາກ ລບຕ/ກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຈາກລະເບີດ. ແຕ່ລະກຸ່ມປະຕິບັດງານດ້ານວິຊາການຍັງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຊ່ວຍໃນການພັດທະນາແຜນຍຸດທະ ສາດຂອງອະນຸຂະແໜງການ ຮ່ວມກັບ ຄຊກລ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ທີ່ປະຕິບັດຢູ່ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບຸລິ ມະສິດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນຍຸດທະສາດຂອງຂະແໜງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ.

11. ການອອກແບບ ແລະ ພັດທະນາໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

ການອອກແບບ ແລະ ພັດທະນາໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບເງື່ອນໄຂຕໍ່ໄປນີ້:

- ກ. ຕ້ອງມີແຜນການລະອຽດ ທີ່ໄດ້ຈັດເປັນລະບົບເອກະສານຄັກແນ່.
- ຂ. ໂຄງການຈະຕ້ອງແນໃສ່ປະຕິບັດໃນໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກຸ່ມກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຕາມ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ທີ 5.1 ຫາ 5.5 ຂ້າງເທິງ.
- ຄ. ອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງ ໂດຍອີງຕາມການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການທີ່ມີເນື້ອໃນຄວບຄຸມຢ່າງກວ້າງ ຂວາງ ຫຼື ໂດຍອີງໃສ່ການສຶກສາທີ່ປະຕິບັດຢ່າງເປັນທາງການອື່ນໆ.
- ງ. ໂຄງການຈະຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບຸລິມະສິດທີ່ກຳນົດໃນແຜນຍຸດທະສາດຂອງຂະແໜງ ການແກ້ໄຂບັນຫາ ລບຕ/ກັບລະເບີດຝັງດິນ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດຂອງຂະແໜງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບ ເຄາະຮ້າຍຈາກ ລບຕ/ກັບລະເບີດຝັງດິນ ທີ່ພັດທະນາຂຶ້ນໂດຍ ຄຊກລ ໂດຍ ການສະໜູນຂອງກຸ່ມປະ ຕິບັດງານຂອງຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ.
- ຈ. ໂຄງການຈະຕ້ອງມີການອອກແບບ ແລະ ພັດທະນາຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຜົນໄດ້ຮັບທີ່ສາມາດວັດແທກໄດ້ ແລະ ກຳນົດວິທີ ທີ່ປະເມີນຜົນໄດ້ຮັບຢູ່ໃນແຜນຂອງໂຄງການນຳ.
- ສ. ໃນໂຄງການແມ່ນໃຫ້ກຳນົດກ່ຽວກັບການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນນຳ. ລາຍອຽດເພີ່ມຕື່ມກ່ຽວກັບການ ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນວຽກງານຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ທີ 14 ແລະ 15 ລຸ່ມນີ້.

- ຂ. ໃນການປະຕິບັດໂຄງການແມ່ນໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງໃນລະດັບສູນກາງແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.
- ຍ. ໂຄງການຈະຕ້ອງມີລະດັບຂອງການປະສານງານ ແລະ ການຮ່ວມມືຊຶ່ງກັນແລະກັນທີ່ເໝາະສົມ ລະ ຫວ່າງອົງການທີ່ສະໜັບສະໜູນການປະຕິບັດງານການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງຂອງ ລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ລວມທັງ ຄຊກລ ນຳ.
- ດ. ການອອກແບບ ແລະ ພັດທະນາໂຄງການ ໃຫ້ພິຈາລະນາເຮັດແນວໃດເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະ ສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ, ໄດ້ລວມເຂົ້າໃນນະໂຍບາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການທົ່ວໄປນຳ.

ນອກຈາກນີ້ ການອອກແບບ ແລະ ພັດທະນາໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຈາກລະເບີດຄວນຮັບປະ ກັນໃຫ້ແຜນໂຄງການຕ້ອງ:

- ກ. ມີຄວາມເໝາະສົມທາງດ້ານວັດທະນະທຳ.
- ຂ. ຖ້າເປັນໄປໄດ້ໃຫ້ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການປະຕິບັດໂຄງການ ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ.
- ຄ. ຖອດຖອນບົດຮຽນຈາກກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດໃນໄລ ຍະຜ່ານມາ.
- ງ. ສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນລັກສະນະການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ທີ່ດຳເນີນຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ໃນໄລຍະຍາວ.
- ຈ. ບໍ່ໃຫ້ມີການແບ່ງແຍກກຸ່ມຄົນ ຫຼື ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ບໍ່ວ່າທາງດ້ານອາຍຸ, ເພດ, ເຊື້ອຊາດ, ເຜົ່າຊົນ, ສາດສະ ໜາ, ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ (ຄົນພິການ) ຫຼື ຖານະທາງສັງຄົມ.
- ສ. ມີຄວາມຜ່ອນຜົນ ແລະ ສາມາດປັບປຸງໄດ້.

12. ການຮັບຮອງໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

ໂຄງການການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຈາກ ຄຊກລ ກ່ອນຈະເລີ່ມ ປະຕິບັດກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດໄດ້. ນອກຈາກການຮັບຮອງດັ່ງກ່າວ ຍັງຕ້ອງ ໄດ້ຮັບອະນຸມັດຈາກກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍ.

ການຮັບຮອງໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈະພິຈາລະນາເປັນແຕ່ລະໂຄງການ ແລະ ອີງໃສ່ບົນພື້ນຖານ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງໂຄງການຕໍ່ກັບຂໍ້ກຳນົດຂອງມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດ. ໃນການອະນຸມັດໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຄຊກລ ຈະປະຕິບັດໂດຍສົມທົບກັບກຸ່ມວິຊາການຂອງຂະແໜງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະ ຮ້າຍ.

13. ການຍິ້ງຢືນຮັບຮອງອົງການທີ່ປະຕິບັດງານຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

ທຸກອົງການທີ່ມີຄວາມປະສົງຈະປະຕິບັດໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດຢູ່ ສປປ ລາວ ຈະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຍິ້ງຢືນຮັບຮອງເພື່ອປະຕິບັດໂຄງການດັ່ງກ່າວຢູ່ ສປປ ລາວ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກຳນົດຂອງ ບົດທີ 2 ຂອງມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍ “ການຍິ້ງຢືນຮັບຮອງອົງການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ”. ນອກຈາກການປະເມີນຜົນທີ່ລະບຸໃນບົດທີ 2 ການປະເມີນຜົນເພີ່ມຕື່ມກ່ຽວກັບຈະພິຈາລະນາໂດຍອີງໃສ່ແຜນ

ໂຄງການທີ່ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຈາກລະເບີດສະເໜີມາ. ການປະເມີນຜົນດັ່ງກ່າວແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແຜນການມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບມາດຖານເງື່ອນໄຂໃນການອອກແບບ ແລະ ພັດທະນາໂຄງການທີ່ກຳນົດ ໄວ້ໃນຂໍ້ທີ 11 ຂ້າງເທິງ.

ຄຊກລ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ພະນັກງານທຸກຄົນທີ່ປະຕິບັດການປະເມີນຜົນ ເພື່ອອອກໜັງສືຢັ້ງຢືນຮັບຮອງໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດງານຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຕ້ອງເປັນຜູ້ມີຄຸນວຸດທິທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ມີປະສົບການໃນວຽກງານຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ໃນ ສປປ ລາວ.

14. ການຕິດຕາມ (ການຄ້າປະກັນຄຸນນະພາບ) ຂອງໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

14.1. ການຕິດຕາມພາຍໃນ

ອົງການທີ່ປະຕິບັດໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຈະຕ້ອງລວມເອົາການຕິດຕາມພາຍໃນເຂົ້າໃນແຜນໂຄງການຂອງຕົນ. ໃນການຕິດຕາມແມ່ນຈະກວມເອົາຄວາມຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ, ຄວາມສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກຳນົດໃນການສ້າງແຜນໂຄງການ ແລະ ຕິດຕາມການປ່ຽນແປງໃດໜຶ່ງ ອັນເນື່ອງມາຈາກການປະຕິບັດໂຄງການ. ການຕິດຕາມພາຍໃນຄວນປະຕິບັດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

ເມື່ອການຕິດຕາມພາຍໃນຊີ້ໃຫ້ເຫັນການປ່ຽນແປງທີ່ສຳຄັນໃນສະພາບແວດລ້ອມ ອັນເນື່ອງມາຈາກໝາກຜົນຂອງການປະຕິບັດໂຄງການ, ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຄວນຈະມີການທົບທວນຄືນ ແລະ ຖ້າເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ກໍ່ອາດຈະດັດແກ້ແຜນໂຄງການຂອງຕົນ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍ. ຖ້າມີການປ່ຽນແປງທີ່ສຳຄັນຕໍ່ແຜນໂຄງການ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄຊກລ ຊາບ.

14.2. ການຕິດຕາມຈາກພາຍນອກ

ກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ອາດຈະມີການຕິດຕາມຈາກພາຍນອກໂດຍ ຄຊກລ. ເປົ້າໝາຍຂອງການຕິດຕາມກໍ່ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ກິດຈະກຳຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບແຜນໂຄງການທີ່ ຄຊກລ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາແລ້ວ. ຜົນຂອງການຕິດຕາມຈາກພາຍນອກທີ່ ຄຊກລ ໄດ້ປະຕິບັດ ຈະໄດ້ແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຊາບຢ່າງເປັນທາງການ.

14.3. ມາດຕະການປັບປຸງແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງ

ເມື່ອການຕິດຕາມໄດ້ພິສູດໃຫ້ເຫັນຂໍ້ຂາດຕົກບົກພ່ອງທີ່ມີຢູ່ໃນການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ການປະຕິບັດ ໂຄງການ, ອົງການກ່ຽວຂ້ອງຈະຕ້ອງປະຕິບັດມາດຕະການໃດໜຶ່ງ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂາດຕົກບົກພ່ອງທີ່ກວດພົບ. ຖ້າຂໍ້ຂາດຕົກບົກພ່ອງທາງຖືກກວດກາພົບໂດຍການຕິດຕາມຈາກພາຍນອກ ຄຊກລ ອາດຈະລົງໄປຕິດຕາມຈາກພາຍນອກຕື່ມອີກເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂາດຕົກບົກພ່ອງໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເໝາະສົມ.

15. ການປະເມີນຜົນໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຈະຕ້ອງລວມເອົາການປະເມີນຜົນຈາກພາຍນອກເຂົ້າເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນການອອກແບບ, ພັດທະນາ, ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການນຳ. ການປະເມີນຜົນການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍ ຖ້າເປັນໄປໄດ້ຄວນກວມເອົາບັນຫາຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- ກ. ຄວາມມີປະສິດທິຜົນ. ຂອບເຂດທີ່ໂຄງການປະຕິບັດບັນລຸໄດ້ຕາມວັດຖຸປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍໃນໄລຍະກາງຂອງໂຄງການ (ຜົນໄດ້ຮັບ).
- ຂ. ຜົນກະທົບ ຜົນປະໂຫຍດໃນໄລຍະຍາວຂອງໂຄງການທີ່ມີຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານອື່ນໆ ບໍ່ວ່າຈະເປັນທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ, ດ້ວຍເຈດຕະນາ ຫຼື ບໍ່ເຈດຕະນາກໍຕາມ.
- ຄ. ຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມ. ຂອບເຂດທີ່ໂຄງການປະຕິບັດບັນລຸຄວາມຕ້ອງການສະເພາະ, ຄວາມຄາດຫວັງ ແລະ ບຸລິມະສິດຂອງກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຄຊກລ ອົງການທີ່ປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ.
- ງ. ຄວາມມີປະສິດທິພາບ. ໂຄງການໄດ້ມີ “ຜົນໄດ້ຮັບ” ຄືແນວໃດ (ດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານ) ໂດຍອີງໃສ່ “ປັດໃຈນຳເຂົ້າ”.
- ຈ. ຄວາມຍືນຍົງ. ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ໂຄງການຈະດຳເນີນຕໍ່ໄປພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດປັດໃຈນຳເຂົ້າເຊັ່ນ: ທຶນຮອນ ຈາກພາຍນອກ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານບຸກຄະລາກອນຊ່ຽວຊານ.

ໃນການປະເມີນຜົນອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດຄວນຮັບປະກັນໃຫ້:

- ກ. ມີການປະເມີນຜົນກວມເອົາທຸກຂັ້ນຕອນຂອງໄລຍະໂຄງການ.
- ຂ. ຜູ້ຮ່ວມງານຈາກທຸກພາກສ່ວນຄວນເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນ ແລະ ການປະເມີນຜົນມັນແມ່ນຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທຸກຄົນ.
- ຄ. ການປະເມີນຜົນຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ມີວັດຖຸປະສົງຈະແຈ້ງ.
- ງ. ຕ້ອງມີການກະກຽມລາຍລະອຽດໜ້າວຽກໃນການປະຕິບັດການປະເມີນຜົນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ເຫັນດີຈາກຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທຸກຝ່າຍ.
- ຈ. ຜູ້ປະເມີນຜົນ, ລວມທັງທີ່ປຶກສາຈາກພາຍນອກ ຈະຕ້ອງຮັບຟັງການສະຫຼຸບລາຍງານຫຍໍ້ ແລະ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຢ່າງເໝາະສົມ. ພ້ອມນັ້ນ ຜູ້ປະເມີນຜົນກໍຄວນປະພຶດຕິພາບໃຫ້ເໝາະສົມ ແລະ ມີຄວາມຍຸຕິທຳ.
- ສ. ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປະເມີນຈະຕ້ອງເຜີຍແຜ່ຢ່າງກ້ວາງຂວາງເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້ ໃຫ້ຜູ້ຮ່ວມງານ, ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຄຊກລ, ຄະນະປະສານງານດ້ານ ລບຕ ຂັ້ນແຂວງ/ເມືອງ, ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການດັ່ງກ່າວ.
- ຊ. ຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ຄຳເຫັນ ຫຼື ຄຳແນະນຳຈາກການປະເມີນຜົນ ຈະຕ້ອງນຳໃຊ້ເພື່ອປັບປຸງໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດທີ່ຈະດຳເນີນໂດຍອົງການດຽວກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ ສ ປປລາວ ໃນອານາຄົດ.

ຂໍ້ແນະນຳເພີ່ມຕື່ມກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕະຖານການເກັບກູ້ລະເບີດສາກົນ ໝວດທີ 14.10 ວ່າດ້ວຍ “ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນວຽກງານເກັບກູ້ລະເບີດ”. ສຳເນົາຂອງເອກະສານນີ້ ໄດ້ລວມເຂົ້າໄວ້ນຳເອກະສານສະໜັບສະໜູນຂອງມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດ.

16. ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ

ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜະລິດອົງຄະທຽມ ຫຼື ເຄື່ອງຊ່ວຍຄ້ຳຊູຄົນພິການ ຈະຕ້ອງມີລະບຽບໃນການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ແລະ ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜະລິດຕະພັນທີ່ຜະລິດຂຶ້ນນັ້ນຖືກກັບຈຸດປະສົງຂອງການນຳໃຊ້. ລະບຽບການດັ່ງກ່າວຕ້ອງຮັກສາໃຫ້ມີໄວ້ ເມື່ອຄະນະກວດກາຄຸນນະພາບຈາກພາຍນອກຂອງ ຄຊກລ ຫາກຕ້ອງການ.

17. ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ

ພະນັກງານທຸກຄົນທີ່ເຮັດວຽກຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຈະຕ້ອງຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ ຫຼື ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ແລະ ປະສົບການທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດທີ່ຕົນຈະປະຕິບັດ.

ບົດບັນທຶກການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຈະຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ໂດຍອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ແລະ ໃຫ້ເກັບຮັກສາໄວ້ເພື່ອການຕິດຕາມເມື່ອຄະນະຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບພາຍນອກ ຂອງ ຄຊກລ ຫາກຕ້ອງການ.

ລາຍລະອຽດສະເພາະຂອງການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດທີ່ຕ້ອງການ ສຳລັບກິດຈະກຳສະເພາະໄດ້ກຳນົດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

17.1. ການປົ່ນປົວສຸກເສີນ

ພະນັກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບໃຫ້ການປົ່ນປົວສຸກເສີນ ຢູ່ສະຖານທີ່ເກີດອຸປະຕິເຫດຈາກລະເບີດ ຄວນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ຫຼື ມີຄວາມຮູ້ອື່ນທີ່ຄ້າຍຄືກັນກັບຄວາມຮູ້ພື້ນຖານຫຼັກ ທີ່ກຳນົດສຳລັບແພດທີ່ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການເກັບກູ້ລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ, ລາຍລະອຽດຄວາມຮູ້ພື້ນຖານຫຼັກເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ນຳເອກະສານສະໜັບສະໜູນຂອງມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍ “ມາດຕະຖານການຝຶກອົບຮົມສຳລັບຂະແໜງການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຢູ່ ສປປ ລາວ”.

17.2. ການຟື້ນຟູສະມັດຕະພາບທາງດ້ານຮ່າງກາຍ.

ພະນັກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບການຜະລິດ, ປະກອບອົງຄະທຽມ ແລະ ເຄື່ອງຄ້ຳຊູຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານທີ່ສະມາຄົມສາກົນສຳລັບອົງຄະທຽມ ແລະ ເຄື່ອງຄ້ຳຊູກຳນົດໄວ້. ລາຍລະອຽດຂອງມາດຕະຖານສຳລັບ 3 ປະເພດວິຊາຊີບທີ່ຖືກຮັບຮອງໂດຍ “ສະມາຄົມສາກົນສຳລັບອົງຄະທຽມ ແລະ ເຄື່ອງຄ້ຳຊູ” ໄດ້ລວມເຂົ້າໄວ້ໃນເອກະສານສະໜັບສະໜູນມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດແລ້ວ.

17.3. ການປົ່ນປົວສຸຂະພາບສະເພາະດ້ານ

ພະນັກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບໃຫ້ການປົ່ນປົວສຸຂະພາບສະເພາະດ້ານ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດຈະຕ້ອງຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດທີ່ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດທີ່ກະຊວງສາທາລະນະສຸກແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກຳນົດໄວ້. ບຸກຄະລາກອນເຫຼົ່ານີ້ປະກອບດ້ວຍບຸກຄົນຜູ້ທີ່ສະໜອງການປົ່ນປົວໃນດ້ານຕ່າງໆຄື:

ກ. ການປົ່ນປົວດ້ວຍການຜ່າຕັດ, ລວມທັງການຕັດແຂນຂາ.

- ຂ. ການປິ່ນປົວຍາວນານ.
- ຄ. ກາຍຍະບຳບັດ.
- ງ. ກິດຈະກຳບຳບັດ.
- ຈ. ໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານຈິດຕະສາດ.

18. ການລາຍງານກິດຈະກຳການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ

ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານຄວມຄືບໜ້າປະຈຳເດືອນຂອງກິດຈະກຳທີ່ຕົນໄດ້ປະຕິບັດ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກຳນົດຂອງ ບົດທີ 24 ຂອງມາດຕະຖານແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍ “ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ” ຮ່າງບົດລາຍງານທີ່ຈະນຳໃຊ້ແມ່ນ “ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າປະຈຳເດືອນ”. ຂໍ້ມູນລະອຽດທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ລາຍງານແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບົດລາຍງານ.

18.1. ເລກລະຫັດຂອງບົດລາຍງານ

ຄຊກລ	ຈະກຳນົດລະຫັດຕົວອັກສອນ	3
ໂຕໃຫ້ແຕ່ລະອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດລະຫັດຕົວ	ອັກສອນ	3
ໂຕນີ້ຈະຕ້ອງຂຽນປະກອບໃສ່ຂ້າງໜ້າຂອງລະບົບເລກລະຫັດໜ້າວຽກຂອງອົງການກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ໃຫ້ນຳໃຊ້ກັບທຸກບົດລາຍງານທີ່ອົງການກ່ຽວຂ້ອງສ້າງຂຶ້ນ.		

19. ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ຄຊກລ ຄຸ້ມຄອງລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ຊຶ່ງມີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ແລະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບອຸປະຕິເຫດ ແລະ ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ.

ຂໍ້ມູນຈາກຖານຂໍ້ມູນນີ້ ໃຊ້ສຳລັບສະໜອງຂໍ້ມູນໃຫ້ທຸກອົງການປະຕິບັດງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ລວມທັງອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກລະເບີດ ໃນຖານະເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອອັນກວ້າງຂວາງ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍໂດຍທົ່ວໄປ.

ການສະເໜີຂໍ້ມູນຈາກຖານຂໍ້ມູນຂອງ ຄຊກລ ຈະຕ້ອງສະເໜີເປັນລາຍລັກອັກສອນ ສົ່ງເຖິງຫົວໜ້າອົງການຄຊກລ.

ຄຊກລ ຈະໃຊ້ທຸກຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາຊຶ່ງຂໍ້ມູນທີ່ຄູ່ຮ່ວມງານດ້ານລະເບີດບໍ່ທັນແຕກຕ້ອງການ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດຕາມ ໃນຫຼາຍກໍລະນີ ຄຊກລ ມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງສະຫງວນໃນການເຜີຍແຜ່ບາງຂໍ້ມູນໃຫ້ພາກສ່ວນທີສາມ. ຖ້າຂໍ້ມູນທີ່ຮ້ອງຂໍມາຫາກເປັນຂໍ້ມູນທີ່ມີການສະຫງວນໄວ້ ຄຊກລ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ອົງການທີ່ຮ້ອງຂໍຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຊາບ.